

**Kovácsné Hegyi Éva,
vezető felügyelő**

2019. november 12.

**AZ MNB VISSZAJELZÉSEI A PÉNZTÁRAK
KÖNYVVIZSGÁLÓI SZÁMÁRA -
AZ ELLENŐRZÉSEK ÉS A FELÜGYELÉS
TAPASZTALATAI MNB-S SZEMMEL**

TARTALOM

- I. A pénztári szektor legfontosabb adatai
- II. Könyvvizsgálók a pénztári szektorban
- III. A pénztárak vizsgálata és felügyelete
- IV. Vizsgálati és felügyelési tapasztalatok

I. A PÉNZTÁRI SEKTOR LEGFONTOSABB ADATAI

paraméterek/ pénztári ágazatok	nyugdíj- pénztár	egészség-és önsegélyező pénztár	magán- nyugdíj- pénztár
intézmények száma (db)	37	18	4
taglétszám (ezer fő)	1 114	1 036	61
fedezeti tartalék (Mrd Ft)	1 463	55	262
egy tagra jutó átlagos vagyon értéke (eFt/fő)	1 314	53	4 297

2019. szeptember 30-i adatok

II. KÖNYVVIZSGÁLÓK A PÉNZTÁRI SEKTORBAN

- 17 könyvvizsgáló cég 20 könyvvizsgálója és további 4 könyvvizsgáló egyéni vállalkozóként
- A szektor 57 %-ának a könyvvizsgálatát 4 könyvvizsgáló cég 4 könyvvizsgálója látja el, ezen belül
 - 1 könyvvizsgáló cég 1 könyvvizsgálójához tartozik a szektor 19 %-a
 - további 3 könyvvizsgáló cég 3 könyvvizsgálójához tartozik a szektor további 38 %-a
- A könyvvizsgálók 71 %-ának 1-2 pénztára van

2019. szeptember 30-i adatok

- Átfogó vizsgálat legalább 5 évente
- Célvizsgálat eseti jelleggel
- Határozat teljesítés ellenőrzése a folyamatos felügyelés keretében helyszínen kívül, vagy a helyszínen átfogó vagy utóvizsgálat keretében
- Folyamatos felügyelés keretében éves beszámolók, pénzügyi tervek, negyedéves jelentések, közgyűlési dokumentumok feldolgozása, intézkedések

Szabályzatok formai és tartalmi hibái

- Aláírások, hatályba lépés dátumának hiánya
- Visszamenőleg kerül hatályba helyezésre
- A szabályzatok módosítása nem követi a jogszabályi változásokat
- Pénztárra jellemző, gyakorlati eljárások nem kerülnek rögzítésre, kizárólag a jogszabály szövege kerül bemásolásra

Szabályzatok formai és tartalmi hibái

- Tartalékképzési szabályzat nem tartalmazza teljeskörűen az egyes céltartalékok képzésére vonatkozó szabályokat
- Hozamfelosztási szabályzat hiányosságai
 - nem tartalmazza a be- és kilépő tagok esetében követendő hozamfelosztási eljárásokat
 - nem tartalmazza az azonosítatlan függő tételekre jutó hozam felosztásának módját és szabályait

Szabályzatok formai és tartalmi hibái

Számlarendek tipikus hibái

- nincsenek összhangban a kormányrendeletben szereplő számlakeret-tükörrel
- nem tartalmazznak minden alkalmazott főkönyvi számlát
- a számlarendben és a főkönyvi kivonatban egymástól eltérő elnevezéssel szerepelnek a főkönyvi számlák, és esetenként eltérő célra is szolgálnak

- Felosztandó és felosztott hozamnál eltérések
- A tagi kölcsön kamata elszámolásának hibái
- A nem fizető tagokkal kapcsolatos megállapítások
 - a pénztár nem szólítja fel a tagokat
 - hozamlevonás hibái
 - ❖ nem az alapszabályban szereplő gyakorisággal történik, illetve az üzleti éven belül többféle levonási gyakoriság alkalmazása
 - ❖ az adott időszaki hozamnál nagyobb a levont összeg
 - ❖ a tőkével szemben érvényesítette a pénztár levonást

- Az egyéni és szolgáltatási számlák záró egyenlege és a fedezeti tartalék közötti egyezőség nem áll fenn
- A tagi analitika és az egyéni számlaértesítők záró egyenlege között kisebb eltérések vannak
- Eltérés a tartalékok és azok portfóliói között

- Nem minden pénztár rendelkezik a vagyonkezelőtől elkülönült saját értékpapír nyilvántartással
- Értékpapír analitika Excel táblában, még nagy pénztáraknál is
- Saját vagyonkezelést végző pénztár nem vezeti folyamatosan az értékpapír nyilvántartását, azt utólag készíti el a letétkezelői eszközértékelés alapján

A működési célú kifizetések ellenőrzése során tapasztalt hibák

- nincs teljesítésigazolás
- nem az arra jogosult személyek végezték az ellenőrzést, az utalványozást
- nem lehetett vizsgálni az ellenőrzés és az utalványozás jogszerűségét, mivel a Pénzkezelési szabályzat nem tartalmazott aláírási mintákat

„A nyilvántartási és ellenőrzési rendszer akkor megfelelő, ha - a számviteli jogszabályokban foglaltakon túlmenően - lehetővé teszi a pénztár körültekintő vezetését, a pénztár vezetésének a Felügyelet által történő ellenőrzését, és segíti a pénztárt abban, hogy eleget tegyen a jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.” (Öpt. 64. § (6) bekezdése)

- A beérkező dokumentumok (pl. számlák, szolgáltatási igények) nincsenek érkeztetve

Éves beszámolókkal kapcsolatos vizsgálati tapasztalatok

A leltárakkal kapcsolatban van még mit javítani!

- Nem készült leltár a mérleg alátámasztására, vagy nem megfelelő formátumban készült
 - nem került egyértelműen rögzítésre, hogy a leltár melyik mérlegsor alátámasztására készült, és nem tartalmazzák a főkönyvi számlákat sem
 - szövegszerűen rögzítették az analitika és a főkönyv közötti egyezőséget, azonban az számszerűen nem került bemutatásra a leltárban

Éves beszámolókkal kapcsolatos vizsgálati tapasztalatok

- Értékpapír leltárak hibái
 - csak értékben készült, mennyiségi leltározás nem történt
 - nem mérlegsoronként készült, az értékpapír leltár adatait csak külön számítással lehetett a mérlegsorokkal egyeztetni
- Nincsenek csatolva a leltárt alátámasztó bizonylatok
- Formai hibák (aláírások, dátumok)

Éves beszámolókkal, negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos vizsgálati tapasztalatok

- Letétkezelőtől eltérő értékpapír besorolások a pénztár könyveiben.
- A letétkezelői eszközértékelésben nem szerepelnek teljeskörűen az egyes tartalékokhoz rendelt eszközök. Nem tartalmazza pl. a házipénztárt, a tagi kölcsönt, stb.

Éves beszámolókkal, negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos vizsgálati tapasztalatok

- Főkönyvi kivonat és/vagy analitika nem támasztja alá, az analitika és a főkönyvi kivonat adatai nem egyeznek.
- Az egyéni számlák záró egyenlege és a fedezeti tartalék közötti egyezőség nem áll fenn.

Negyedéves adatszolgáltatásokkal kapcsolatos vizsgálati tapasztalatok

- A pénztárak nem minden esetben tudják igazolni, hogy a könyvvizsgáló a letétkezelői nyilvántartásban szereplő befektetési instrumentumok és a pénztár analitikus nyilvántartásában szereplő adatok negyedéves egyeztetését elvégezte (Öpt. 64/A. § (9) bek.), mivel a könyvvizsgáló ezt nem dokumentálja.

Elvárás:

**A könyvvizsgálók úgy dokumentálják a tevékenységüket,
hogy az bármikor, utólag is ellenőrizhető legyen!**

Éves beszámolók feldolgozásával kapcsolatos felügyelési tapasztalatok

- A Kiegészítő mellékletről és/vagy az üzleti jelentésről hiányzik az IT elnök aláírása.
- A Kiegészítő melléklet és/vagy az üzleti jelentés kötelező tartalmi elemeinek hiánya.
- Ellentmondások az éves beszámolóban vagy az éves beszámoló és a negyedéves jelentés adatai között.
- Működési likviditási problémák néhány kisebb pénztárnál.

Negyedéves adatszolgáltatások tipikus hibái

- A tartalékok és azok portfóliói nem egyeznek.
- A nyitó és záró értékek nem egyeznek (pl. taglétszám, tartalékok).
- Ellentmondások az egyes táblák között.
 - Pl. egp-önsz-nál, egp, és önsz.-nál ellentmondás a pénztári szolgáltatások adatai között a kiadások és a szolgáltatások részletezését tartalmazó táblák között.

Negyedéves adatszolgáltatások tipikus hibái

Portfólió tábla hibái

- nem kerül feltüntetésre, hogy a lekötött betét melyik pénzügyintézetnél van elhelyezve
- ISIN kódok hiányoznak
- az értékpapír konkrét neve hiányzik
- a hazai értékpapír a külföldi értékpapírok között van kimutatva, vagy fordítva
- VPR-es pénztárnál nincs kitöltve a portfóliót választó tagok száma rovat

Negyedéves adatszolgáltatások tipikus hibái

A szöveges jelentés nem tartalmaz minden kötelező tartalmi elemet. Hiányzik pl.

- az előző időszakhoz képest bekövetkezett, 10%-ot meghaladó változások magyarázata,
- a fedezeti tartalék állománya és fedezeti alap portfóliója közötti eltérés magyarázata.

Amennyiben a pénztárnak az adott negyedévben nincs szöveges közlendője, akkor a szöveges jelentésben nyilatkoznia kell annak okáról.

A NEM válasz is információ!

**KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**